

ਸਬ ਹੁਕ ਮਹਿਫ਼ੂਜ਼ ਕੋਈ ਨਾ ਛਾਪੇ

ਛਾਪਾ ਦਾਇਪ

ਫੁਟਕਲ ਦੋਹਰੇ

ਸਮੇਤ ਨਵੀਨ ਦੋਹੇ ਤੇ ਕਬਿਤਾਂਦੇ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਵਿਰਾਜ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ
ਸੁੱਧ ਕੀਤਾ

ਸਰਦਾਰ ਬਧ ਸਿੰਘ
ਨੇ

ਆਪਣੇ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰੇਸ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰਵਿਚ
ਛਾਪਿਆ

ਮਾਰਚ ਸੰ: ੧੯੧੩ ਈ: .

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਦੇਹ ਮੇਂ ਕੋਟਕ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇ
ਕੋਟ ਇੰਦ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਿਤੇ ਰਵਿ ਸਸਿ ਕ੍ਰੋੜ ਜਲੇਸਾ ॥ ੧ ॥

ੴ ॥ ਇੰਸ੍ਰੁ ਰੁਰੂ ਕੇ ਸਿੰਸ੍ਰੁ ਪਗ ਕਰੋਂ ਵਿੰਸ੍ਰੁ ਦਿਨਟੈਨ ॥

ਅਤਿ ਬਲਿਸ੍ਰੁ ਆਰਿਸ੍ਰੁ ਜੇ ਹੇਤ ਕਲਿਸ੍ਰੁ ਸੁਣੈਨ ॥
ੴ ॥ ਸਿੰਧੁ ਸੁਤਾ ਪਤਿ ਕਰ ਬਿਧੈ ਬਸੁ ਅਖਰ ਏ ਜੋੜ

ਏਕ ਆਦਿ ਤੈ ਅੰਤ ਤਜ ਮਧ ਕੀ ਮੁਝਕੋ ਲੋੜ

(ਟੀਕਾ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਅਤੇ ਲਛਮੀ ਕ
ਪਤੀ ਵਿਸ਼ਨੂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਨੂ ਦੇ ਹਥ ਵਿਚ ਅੱਠਾਂ ਅਖਰ
ਕੇ ਨਾਮ ਵਾਲਾ (ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਦੱਕਰ) ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਇਕ
ਅਖਰ ਪਹਿਲਾ ਛਡ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਅਖਰ ਅੰਤ
ਛਡ ਦੇਵੇ ਬਾਕੀ “ਦਰਸ਼ਨ” ਰਿਹਾ ॥ ਭਾਵ ਕੋਈ ਅਪਰ
ਪ੍ਰਯਾਤ ਕੋ ਖਤ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਯਾ
ਤ ਮੈਨੂੰ ਆਪ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ ॥

ਕਥਿਤ ॥ ਕੈਧੋ ਮਸੁ ਘਾਟ ਮਸੁ ਭਾਂਜਨੇ ਸੋ ਫਾਟਗੀ
ਕੈਧੋ ਕਮੀ ਕਾਟ ਕੀ ਕਿ ਦਾਮਨ ਬਿਲਾਨੇ ਹੈ ॥ ਅਕ
ਬਹੀ ਹੈ ਕੈਧੋ ਰਸਨਾ ਰਹੀ ਹੈ ਮੀਤ ਫੁਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਾ
ਕਵਨ ਪਛਾਨੇ ਹੈ ॥ ਕੈਧੋ ਡਾਕ ਪਰੀ ਡਾਕ ਵਾਰੇ ਕੋ ਇ
ਲਾਨ ਸਿੰਘ ਰੋਕ ਦੀਨੀ ਡਾਕ ਜਿਨ ਬੀਚ ਡਾਕਖਾਨੇ ਹੈ
ਆਛੀ ਕਰੀ ਮੀਤ ਸਰੀਪ੍ਰੀਤ ਤੇਰੀ ਬਿਪਰੀਤ ਬੀਤ ਪਰ
ਮੇਰੀ ਆਜ ਹੀ ਤੈ ਜਾਨੇ ਹੈ ॥ ੬੧੫੨੯

ਦੋ॥ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੀ ਰੱਖੜਾ ਕਰੇਂ ਸੰਕਰ ਚੀਰ ਗਨੇਸ ॥
 ਇੰਦ੍ਰ ਵਰਨ ਕੁਬੇਰ ਸਭ ਜਲ ਅਰ ਅਗਨਿ ਦਿਨੇਸ ॥
 ਸਾਜਨ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰੇਂ ਸ੍ਰੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਮੁਰਾਰ ॥
 ਹਮਰੀ ਯਹੈ ਅਸੀਸ ਹੈ ਕੀਜੋ ਮੌਜ ਬਹਾਰ ॥ ੧ ॥
 ਪਗਤੁਮ ਆਵਤ ਨਿਰਖ ਹੂੰ ਲਾਂਬੀ ਨਾਰ ਪਸਾਰ ॥
 ਕਿਤ ਵਲ ਨਜਰ ਨ ਆਵਈ ਨ ਓਰਵਾਰ ਨਾ ਪਾਰ ॥ ੨ ॥
 ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਆਵਤ ਕਹੈਂ ਸੋਤੋ ਹਮਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ॥
 ਜਬ ਘਰ ਆਵੈਂ ਮੀਤ ਜੀ ਹੋਇ ਬਿਰਹੋਂ ਕੀ ਹਾਨ ॥ ੩ ॥
 ਮਾਥਾ ਤੁਮਰਾ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਹਮਰੇ ਨੈਨ ਚਕੋਰ ॥
 ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਬ ਕਹੋ ਮਿਲ ਬੈਠੇਂ ਇਕ ਠਉਰ ॥ ੪ ॥
 ਸਰਵਰ ਕੋ ਹੰਸਾ ਜਪੈ ਗਿਰਵਰ ਜਪਤੇ ਮੋਰ ॥
 ਹਮ ਤੁਮ ਕੋ ਐਸੇ ਜਪੇਂ ਜੈਸੇ ਚੰਦ ਚਕੋਰ ॥ ੫ ॥
 ਕੋਇਲ ਤਰਸਤ ਅੰਬ ਕੋ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਤਰਸਤ ਨੀਰ ॥
 ਹਮ ਤਰਸਤ ਤੁਮ ਦਰਸਕੋ ਪ੍ਰਾਨ ਧਰਤ ਨਹੀਧੀਰ ॥ ੬ ॥
 ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੁਮਰੇ ਦਰਸ ਬਿਨ ਸੂਕਾ ਸਗਲ ਸਰੀਰ ॥
 ਪਾਪੀ ਨੈਨ ਨ ਸੂਕਤੇ ਭਰ ਭਰ ਆਵੈਂ ਨੀਰ ॥ ੭ ॥
 ਤਨ ਤੜਫਤ ਤੁਮ ਮਿਲਨ ਕੋ ਦਰਸਨ ਤਰਸੈਂ ਨੈਨ ॥
 ਮਾਲਾ ਤੁਮਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਫੇਰਤ ਹੋਂ ਇਨ ਰੈਨ ॥ ੮ ॥
 ਸਸਿ ਚਕੋਰ ਸੂਰਜ ਕਵਲ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਘਨ ਕੀ ਪਯਾਸ ॥
 ਪ੍ਰਾਨ ਹਮਾਰੇ ਬਸਤ ਹੋਂ ਸਦਾ ਤੁਮਾਰੇ ਪਾਸ ॥ ੯ ॥
 ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਤੁਮ ਰਮ ਰਹੇ ਛੇਡ ਗਏ ਪਰਦੇਸ ॥
 ਕਛੂ ਤੁਮਾਰੇ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹਮ ਰਹਿਤੇ ਦੁਖੀਇ ॥ ੧੦ ॥

ਸਾਜਨ ਓਹ ਦਿਨ ਕੰਨ ਥੇ ਬੀਚ ਨ ਰਖਤੇ ਹਾਰ ॥
 ਕਰਨ ਹਾਰ ਐਸੀ ਕਰੀ ਪੜ ਗਏ ਬੀਚ ਪਹਾਰ ॥੧੧॥
 ਸਾਜਨ ਜੀ ਤੁਮ ਖੁਸ਼ ਰਹੋ ਹਮਰੀ ਯਹੀ ਅਸੀਸ ॥
 ਨਿਸ ਦਿਨ ਰਹੋ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਜੀਵੋ ਲਾਖ ਬਰੀਸ ॥ ੧੨ ॥
 ਕਾਗਦ ਥੋੜਾ ਹਿਤ ਘਣਾ ਕੈਸੇ ਲਿਖੋਂ ਬਨਾਇ ॥
 ਸਾਗਰ ਮੈਂ ਪਾਨੀ ਘਣਾ ਗਾਗਰ ਮੇਂ ਨ ਸਮਾਇ ॥ ੧੩ ॥
 ਕਾਗਦ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਸਨਹੀਂ ਕਿ ਨਹੀਂ ਲਿਖਨੇਕੀ ਰੀਤ ॥
 ਕੈ ਤੁਮ ਲਿਖਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਕਿ ਮਨੋਂ ਵਿਸਾਰੀ ਪੀਤ ॥੧੪॥
 ਪਾਤੀ ਤੋ ਮੈਂ ਤਬ ਲਿਖੋਂ ਜਬ ਤੁਮ ਹੋਹੁ ਬਿਵੇਸ ॥
 ਤਨ ਮੈਂ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣ ਮੈਂ ਕਾਹ ਲਿਖੋਂ ਸੰਵੇਸ ॥ ੧੫ ॥
 ਬੁਧਵਾਨ ਗੁਣਵਾਨ ਹੋ ਸੁੰਦਰ ਸੀਲ ਸੁਭਾਇ ॥
 ਰਘੁਪਤਿ ਤੁਮਰੀ ਜੈ ਕਰੈ ਸਤਿਨ੍ਰਕਟੈਂ ਸਹਾਇ ॥੧੬॥
 ਜਤ ਕਤ ਤੁਮ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਹੋ ਤੁਮ ਤਕ ਹਮਰੀ ਦੌਰ ॥
 ਜੈਸੇ ਪੰਖ ਜਹਾਜ ਕੋ ਸੂਝਤ ਔਰ ਨ ਠਉਰ ॥ ੧੭ ॥
 ਤੁਮ ਜਾਨਤ ਹੋ ਸਗਲ ਬਿਧ ਹਮ ਕੋ ਔਰ ਨ ਆਸ ॥
 ਪ੍ਰਾਨ ਹਮਾਰੇ ਬਸਤ ਹੈਂ ਸਦਾ ਤੁਮਾਰੇ ਪਾਸ ॥ ੧੮ ॥
 ਕਰ ਕਾਪੈ ਕਾਨੀ ਗਿਰੈ ਹੋਮ ਹੋਮ ਅਕੁਲਾਇ ॥
 ਦੁਖ ਆਵਤ ਛਾਤੀ ਫਟੀ ਪਾਤੀ ਲਿਖੀ ਨ ਜਾਇ ॥੧੯॥
 ਜਲ ਮੋਂ ਬਸ ਹੈ ਕੁਮਦਨੀ ਚੰਦਾ ਬਸੇ ਅਕਾਸ਼ ॥
 ਜੋ ਜਾਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਬਸੇ ਸੋ ਤਾਹੁ ਕੇ ਪਾਸ ॥ ੨੦ ॥
 ਪੰਖੀ ਤੁਮ ਮਾਨਸਰ ਸਦਾ ਰਹੋ ਭਰਪੂਰ ॥
 ਹਮਰੀ ਚਾਹੀਏ ਕਿਆ ਨੇੜੇ ਕਿਆ ਦੂਰ ॥੨੧॥

ਨੈਨ ਪੀਆ ਕੇ ਪਾਲਨੇ ਕਰ ਰਾਖੇ ਕਰਤਾਰ ॥
 ਤੁਮ ਦੇਖੇ ਬਿਨ ਸਾਜਨੋਂ ਮੁਝੇ ਨਾ ਹੋਤ ਅਧਾਰ ॥ ੨੨ ॥
 ਦੁਖ ਬੜੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਬਿਛਰਤ ਮੀਤ ਸੁਜਾਨ ॥
 ਸਾਜਨ ਧੀਰਜ ਕਿਉਂ ਧਰੇਂ ਬਹੁ ਦੁਖ ਪਾਵਤਪ੍ਰਾਨ ॥ ੨੩ ॥
 ਖਿਨ ਲਾਗੇ ਖਿਨ ਟੂਟ ਜਾਇ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤ ਨ ਲਾਇ ॥
 ਪ੍ਰੀਤ ਭੀ ਐਸੀ ਚਾਹੀਏ ਪ੍ਰੀਤਿ ਰਹੇ ਸਿਰਜਾਇ ॥ ੨੪ ॥
 ਜਾਂ ਜਾਂ ਸਾਜਨ ਅੰਗ ਲਗਾਂ ਤਾਂ ਤਾਂ ਲੱਗਨ ਤੀਰ ॥
 ਪੰਛੀ ਹੋਵਾਂ ਆ ਮਿਲਾਂ ਸਹਾਂ ਨ ਏਤੀ ਪੀਰ ॥ ੨੫ ॥
 ਪ੍ਰੀਤ ਲਗੀ ਲੋਕਨ ਲਖੀ ਪਰਗਟ ਭਈ ਨਿਦਾਨ ॥
 ਤਨ ਦੇ ਮਨਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤ ਨਾ ਦੀਜੈ ਜਾਨ ॥ ੨੬ ॥
 ਪ੍ਰੀਤ ਜੋ ਕਰੀਏ ਚਤਰ ਸੋਂ ਚਤਰ ਪ੍ਰੀਤ ਕੀ ਲਾਜ ॥ ॥
 ਸੈ ਬਰਸਾਂ ਜਲ ਮੈਂ ਬਸੈ ਰਮਕ ਤਜੈ ਨਾ ਆਗ ॥ ੨੭ ॥
 ਬੁਧਵਾਨ ਮੈਂ ਗੁਣ ਘਣੇ ਸਠ ਮੇਂ ਅੰਗਣ ਅਨੇਕ ॥
 ਸਹਸ ਮੂੜ ਕੋ ਛਾਡ ਕੈ ਚਤਰ ਰਾਖੀਏ ਏਕ ॥ ੨੮ ॥
 ਉਚ ਪ੍ਰੀਤ ਸਸਿ ਦੂਜਕੀ ਦਿਨ ਦਿਨ ਅਧਿਕ ਵਧਾਇ ॥
 ਨੀਚ ਪ੍ਰੀਤ ਪੂਰਨ ਸਸੀ ਘਟਤ ਘਟਤ ਘਟਜਾਇ ॥ ੨੯ ॥
 ਪ੍ਰੀਤ ਜੋ ਕਰੀਏ ਏਕ ਸੋਂ ਜਾਸੋਂ ਮਨ ਪਤਿਆਇ ॥
 ਠੋਰ ਠੋਰ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸੇ ਮਤ ਕਲੰਕ ਲਗ ਜਾਇ ॥ ੩੦ ॥
 ਸਸਿ ਕਲੰਕ ਮੁਖ ਬਾਦਲੀ ਕੁਲ ਕਲੰਕ ਅਭਿਮਾਨ ॥
 ਗੁਨੀ ਕਲੰਕ ਗੁਮਾਨ ਹੈ ਤ੍ਰਿਯਾ ਕਲੰਕ ਅਤਿਕਾਮ ॥ ੩੧ ॥
 ਸਦਾ ਨ ਕਾਹੂ ਕੀ ਰਹੀ ਸਾਜਨ ਕੇ ਗਲ ਬਾਂਹਿ ॥
 ਢਲਤੀ ਢਲਤੀ ਢਲਪਰੀ ਜਿਉਂ ਤਰਵਰਕੀ ਛਾਇ ॥ ੩੨ ॥

ਅਹਿਨਿਸ ਰਟਤ ਬਿਹੰਗ ਜਿਉਂ ਮਨ ਭਾਵਨ ਕੋ ਨਾਮ ॥
 ਨੀਂਦ ਭੂਖ ਪਯਾਸ ਤਜੀ ਬ੍ਰਿਹ ਕੀਯੋ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ॥ ੩੩ ॥
 ਮਨ ਤਰਫਤ ਤੈਂ ਮਿਲਨ ਕੋ ਦਰਸਨ ਚਾਹਤ ਨੈਨ ॥
 ਸੂਰਤ ਅਪਨੇ ਮੀਤਕੀ ਬਿਸਰਤ ਨਹਿੰ ਦਿਨ ਰੈਨ ॥ ੩੪ ॥
 ਨਿਰਖ ਨੈਨ ਮਹਬੂਬ ਕੇ ਨੈਨ ਗਡੇ ਤਹਿ ਮਾਹਿੰ ।
 ਉਡੇ ਅਘਾਨੇ ਬਾਜ ਜਿਉਂ ਫਿਰ ਆਵਨਕੇ ਨਾਹਿ ॥ ੩੫ ॥
 ਸਾਜਨਕੇ ਦੋ ਬੋਲ ਹੈਂ ਬਸ ਰਹੇ ਹਿਰਦੇ ਮਾਂਹਿ ॥
 ਡਰਦੀ ਪਾਨੀ ਨਾ ਪੀਆਂ ਮਤ ਉਹ ਧੋਤੇ ਜਾਂਹਿ ॥ ੩੬ ॥
 ਜਾਂ ਦਿਨ ਪੀਅ ਪਿਆਰੇਮਿਲੈਂ ਸੁਖਉਪਜਤ ਮਨਮਾਹਿੰ ॥
 ਤਾਂ ਦਿਨ ਤੇ ਸੁਖ ਜਗਤ ਮਹਿੰ ਸੁਰਪੁਰਹੁੰਮੈਂ ਨਾਹਿੰ ॥ ੩੭ ॥
 ਸਾਜਨ ਹਮੈਂ ਨਾ ਬਿਸਾਰੋ ਓ ਜੇ ਬਹੁਤੇ ਮੀਤ ਮਿਲਾਹਿ ॥
 ਹਮਸੇ ਤੁਮਕੋ ਲਾਖ ਹੈਂ ਤੁਮ ਸੇ ਹਮਕੋ ਨਾਹਿੰ ॥ ੩੮ ॥
 ਕਵਲਾ ਕੋ ਰਵਿ ਏਕ ਹੈ ਰਵਿ ਕੋ ਕਵਲ ਅਨੇਕ ॥
 ਹਮ ਸੇ ਤੁਮ ਕੋ ਲਾਖ ਹੈਂ ਤੁਮ ਸੇ ਹਮ ਕੋ ਏਕ ॥ ੩੯ ॥
 ਨੈਨੀਂ ਸਾਜਨ ਦੂਰ ਹੈਂ ਹਿਰਦੇ ਮਾਂਹਿ ਹਜੂਰ ॥
 ਮਨ ਤਨ ਸਾਜਨ ਰਵ ਰਹੇ ਸੋ ਕਿਉਂ ਕਹੀਏ ਦੂਰ ॥ ੪੦ ॥
 ਬ੍ਰਹੇ ਪਰ ਦੁਰਜਨ ਬਸੈ ਲਾਖ ਕੋਸ ਤੇ ਦੂਰ ॥
 ਲਾਖ ਕੋਸ ਸਾਜਨ ਬਸੈ ਹਿਰਦੈ ਬਸੈ ਹਜੂਰ ॥ ੪੧ ॥
 ਸਾਜਨ ਤੁਮਰੇ ਦਰਸ ਕੋ ਸਦਾ ਰਹਿਤ ਚਿਤ ਚਾਹਿ ॥
 ਕਿਆਕਰੋਂ ਜੋ ਪਰਨਹੀਂ ਪਰਬਿਨ ਉਡਿਓਨਜਾਹਿ ॥ ੪੨ ॥
 ਤਤ੍ਵਫਤਪੀਅ ਮਿਲਨ ਕੋ ਮਨ ਤਤ੍ਵਫਤ ਦਿਨਰੈਨ ॥
 ਰਹਿਤ ਇਸ ਜੀਵਕੇ ਭਰਭਰ ਆਵੈਂਨੈਨ ॥ ੪੩ ॥

ਨੈਨ ਲਗੇ ਸਭ ਸੁਖ ਭਗੇ ਜਰਤ ਬਿਰਹੋਂ ਕੀ ਆਗ ॥
 ਤਨਜਲ ਬਲ ਕੋਇਲਾਭਯਾ ਕਹਾਂਜਾਤ ਅਬ ਭਾਗ ॥੪੪॥
 ਪੀਆ ਕੇ ਲੋਇਨ ਲਾਲਚੀ ਲਲਚਤ ਹੈ ਲਖ ਹੈਨ ॥
 ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਇਕੇ ਅਬ ਲਾਗੇ ਦੁਖ ਦੈਨ ॥ ੪੫ ॥
 ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਸੰਦੇਸੜਾ ਲੈ ਪਹੁੰਚਾਵੇ ਕੋਇ ॥
 ਸੀਸ ਕਾਟ ਕਰ ਦੀਜੀਏ ਜੋ ਪੀਆ ਮਿਲਾਵੇ ਮੋਹਿ ॥੪੬॥
 ਅਸਾਂ ਤੁਸਾਡੀ ਸਜਨੋਂ ਅਠੇ ਪਹਿਰ ਸੰਭਾਲ ॥
 ਦਿਨੇ ਤਾਂ ਵਸੋ ਚਿੱਤ ਮੇਂ ਰਾਤੀਂ ਸੁਪਨੇ ਨਾਲ ॥ ੪੭ ॥
 ਸੁਪਨਿਆਂ ਤੂੰ ਸੁਲਤਾਨ ਹੈਂ ਉੱਤਮ ਤੇਰੀ ਜ਼ਾਤ ॥
 ਸੈ ਬਰਸਾਂ ਦੇ ਵੀਛੜੇ ਆਨ ਮਿਲਾਵੇਂ ਰਾਤ ॥ ੪੮ ॥
 ਸੁਪਨੇ ਮੇਂ ਸਾਜਨ ਮਿਲੇ ਲੀਆ ਕੰਠ ਲਗਾਇ ॥
 ਡਰਤੀ ਪਲਕ ਨਾ ਖੋਲਤੀ ਮਤ ਸੁਪਨਾ ਹੋਜਾਇ ॥ ੪੯ ॥
 ਨੈਨ ਪੀਆ ਕੇ ਰਸ ਭਰੇ ਲੈ ਗਏ ਚਿੱਤ ਚੁਰਾਇ ॥
 ਬਿਰਹੋਂ ਕਸਾਈ ਰਸ ਭਰੇ ਜੀਵਨ ਕੋ ਨ ਉਪਾਇ ॥੫੦॥
 ਲਾਲੀ ਲਾਵੇ ਮਨ ਰਹੈ ਭੇਦ ਨ ਕਾਹੂੰ ਦੇਨ ॥
 ਦਗੋਦਾਰ ਸਭ ਸੇ ਬੁਰਾ ਜੋ ਦਗਾ ਯਾਰ ਕੋ ਦੇਨ ॥ ੫੧ ॥
 ਹੋਛੇ ਨਰ ਕੀ ਪਰੀਤ ਕੀ ਦੀਨੀ ਰੀਤ ਬਤਾਇ ॥
 ਜਿਉਂ ਕਸੁੰਭ ਕਾ ਰੰਗ ਹੈ ਬੋਰਨ ਦਿਨ ਮੇਂ ਜਾਇ ॥ ੫੨ ॥
 ਬਿਰਹੋਂ ਮਾਰ ਕਲੇਕ ਜੀ ਜਬ ਕੇ ਬਿਛਰੇ ਮੀਤ ॥
 ਨੈਨੀ ਸੁਰਖੀ ਫਿਰ ਗਈ ਜੋਬਨ ਰੋਵਤ ਨੀਤ ॥ ੫੩ ॥
 ਨੇਜ਼ਾ ਲਾਗਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਗਿਆ ਹਾਕ ਤਨ ਚੇਰ ॥
 ਵੰਝਾ ਘਾਉ ਨ ਲਭਈ ਬੇਧਿਅ ਸਗਲ ਸੁਰੀਸ

ਸਾਜਨ ਨੇਹੁ ਲਗਾਇਕੇ ਮੁਖੜਾ ਗਏ ਛਪਾਇ ॥
 ਬੇਦਰਦਾਂ ਕੀ ਦੋਸਤੀ ਗਈ ਹਡਾਂ ਨੂੰ ਖਾਇ ॥ ੫੫ ॥
 ਸਾਜਨ ਤੁਮ ਮਤ ਜਾਨੀਓਂ ਤੁਮ ਬਿਛਰਤ ਮੋਹਿ ਚੈਨ ॥
 ਦਾਧੇ ਬਨਕੀ ਲਾਕਰੀ ਸੁਲਗਤ ਹੂੰ ਦਿਨ ਦੈਨ ॥ ੫੬ ॥
 ਤੁਮ ਜਾਨਤ ਹਮ ਬੀਛਰੇ ਹਮੇ ਮਿਲਨ ਕੀ ਆਸ ॥
 ਨੈਨਨ ਮੇਂ ਪਰਦਾ ਪਰਾ ਜੀਆ ਤੁਮਾਰੇ ਪਾਸ ॥ ੫੭ ॥
 ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਨ ਸੋ ਬਾਵਰੇ ਅਨ ਚਾਹਤ ਕੇ ਸੰਗ ॥
 ਦੀਪਕ ਕੋ ਭਾਵੈ ਨਹੀਂ ਜਲ ਜਲ ਮਰੇ ਪਤੰਗ ॥ ੫੮ ॥
 ਆਉ ਪਤੰਗ ਨਿਸੰਗ ਜਲ ਜਲਤ ਨ ਮੋੜੋ ਅੰਗ ॥
 ਪਹਿਲੇ ਤੇ ਦੀਪਕ ਜਲੇ ਪਾਛੈ ਜਲੈ ਪਤੰਗ ॥ ੫੯ ॥
 ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਨਗੇ ਬਾਵਰੇ ਮੰਗਤ ਜਨ ਕੇ ਸਾਥ ॥
 ਜਿਉਂ ਨਾਈ ਕੀ ਆਰਸੀ ਹਰ ਕਾਹੂੰਕੇ ਹਾਥ ॥ ੬੦ ॥
 ਪ੍ਰੀਤ ਜੁ ਐਸੇ ਕੀਜੀਏ ਜੋ ਦਿਲ ਨਾ ਦੀਜੈ ਘੇਰ ॥
 ਜਿਉਂ ਨਾਈ ਕੀ ਆਰਸੀ ਦੇਖਤ ਦੀਨੀ ਫੇਰ ॥ ੬੧ ॥
 ਗੋਰੇ ਮੁਖ ਪਰ ਤਿਲ ਲਸੇ ਪਰਤ ਕਲੇਜੇ ਸੇਲ ॥
 ਵਾਧਾ ਦਿਲ ਕੋ ਚਾਹੀਏ ਵਾਹੂ ਤਿਲਕੋ ਤੇਲ ॥ ੬੨ ॥
 ਜੋਬਨ ਸੀ ਤਬ ਜਤਨ ਸੀ ਲਾਗੂਸੀ ਸਬ ਕੋਇ ॥
 ਜੋਬਨ ਜਤਨ ਗਵਾਇਕੇ ਰਹੀ ਨਮਾਨੀ ਹੋਇ ॥ ੬੩ ॥
 ਸਾਜਨ ਐਸਾ ਚਾਹੀਏ ਜੈਸਾ ਬੂਰ ਤਲਾਇ ॥
 ਝੋਲ ਪਿਛਾਹਾਂ ਸੱਟੀਏ ਭੀ ਗਲ ਲੱਗੇ ਧਾਇ ॥ ੬੪ ॥
 ਬੁਲਬੁਲ ਬੂਰੇ ਰੈਨ ਦਿਨ ਕਹਾਂ ਗਈ ਗੁਲਜਾਰ ॥
 ਟੇ ਮਤ ਤਿਨਕੀ ਕਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਬਿਛਰੇ ਯਾਰ ॥ ੬੫ ॥

ਸਾਜਨ ਮਿਲੈ ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਵਹੀ ਉਜਾੜਬਹਾਰ ॥
 ਦੁਰਜਨ ਮਿਲੈ ਬਜ਼ਾਰ ਮੈਂ ਵਹੀ ਬਜ਼ਾਰ ਉਜਾੜ ॥ ੬੩ ॥
 ਦੂਕ ਬਿਧਾਤਾ ਤੇ ਭਈ ਕਲਮ ਗਹੀ ਜਬ ਹਾਥ ॥
 ਪ੍ਰੀਤਮ ਜੀਵਨ ਮਰਨ ਕੋ ਕੀਓ ਨ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ॥ ੬੪ ॥
 ਰੋਤਾ ਤਨ ਨਿਸਦਿਨ ਰਹੇ ਤਾਂ ਤੇ ਨਿਪਟ ਅਜਾਨ ॥
 ਕਬ ਮੋਹਿ ਉੱਤਰ ਦੇਹੁਗੇ ਨਿਕਸਜਾਹਿ ਜਬਪਾਨ ॥ ੬੫ ॥
 ਸਾਜਨ ਵਿਦਾ ਕਰੇਂਦਿਆਂ ਮਨ ਝੋਤਾ ਤਨ ਦਾਹਿ ॥
 ਜੀ ਮੈਂਡਾ ਉਝੜ ਪਰੇ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਾਂ ਕਾਹਿ ॥ ੬੬ ॥
 ਪਾਤੀ ਅਰਧ ਮਿਲਾਪ ਹੈ ਜਾਨਤ ਸਕਲ ਜਹਾਨ ॥
 ਜੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਬਾਤ ਹੈ ਪਾਤੀ ਕਰੈ ਬਖਾਨ ॥ ੭੦ ॥
 ਸਾਜਨ ਪਤੀਆ ਪਾਇਕੇ ਲੀਨੀ ਕੰਠ ਲਗਾਇ ॥
 ਪਛੇ ਤੇ ਤਿਸ ਖੋਲ ਕਰ ਕੀਆ ਪਾਣ ਬਨਾਇ ॥ ੭੦ ॥
 ਕਰ ਕੁਸੰਗ ਚਾਹੇ ਸੁਫਲ ਤੁਲਸੀ ਏਹ ਅਫਸੋਸ ॥
 ਮਹਿਮਾਂ ਘਟੀ ਸਮੁੰਦ ਕੀ ਰਾਵਨ ਬਸੇ ਪੜੋਸ ॥ ੭੨ ॥
 ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਾਤੀ ਪਾਇਕੇ ਮਨ ਕੋ ਹੋਵਤ ਸ਼ਾਂਤਿ ॥
 ਸੁਖ ਸਨੇਹਾ ਅਇਆ ਸਾਜਨ ਆਇ ਮਿਲਾਂਤ ॥ ੭੩ ॥
 ਰਾਤੀਂ ਸਾਜਨ ਪਾਸ ਬੇ ਭਲਕੇ ਪੰਧ ਪਏ ॥
 ਕਾਈ ਖਬਰ ਨਾ ਆਈਆ ਕਿਥੇ ਜਾਇ ਪਏ ॥ ੭੪ ॥
 ਮਿਤ੍ਰ ਕੀ ਬਾਤ ਅਗਾਧ ਹੈ ਕੈਸੇ ਲਿਖੇਂ ਬਨਾਇ ॥
 ਜੈਸੇ ਲਹਿਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੀ ਗਨਣੀ ਕਰੀ ਨ ਜਾਇ ॥ ੭੫ ॥
 ਅਸਾਂ ਤੁਸਾਡੀ ਸੱਜਨਾਂ ਲੰਮੀ ਵਿਥ ਪਈ ॥
 ਇਕ ਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਸੇਂਦਿਆਂ ਹੁਨਕਯੋਂ ਝੂਫ ਗਈ ॥ ੭੬ ॥

ਆਹਿ ਕਰਾ ਤਾ ਜਗ ਹਸੇ ਹੱਸਾਂ ਪੀਓ ਰਸਾਇ ॥

ਮਨਹੀ ਮਨਮੇਂ ਝੂਰਤੀ ਜਿਉਂ ਲਕੜੀ ਘੁਨ ਖਾਇ ॥੨੭॥

ਨੈਨ ਨਾਗ ਬੀਸਰ ਰਹੈ ਸੰਕਾ ਮਾਨਤ ਨਾਹਿ ॥

ਘੁੰਘਟ ਕੇ ਖੁਲਿਆਰ ਮੈਂ ਕਾਟਤ ਹੀ ਛਿਪ ਜਾਹਿ ॥੨੮॥

ਜਿਨ ਨੈਨਨ ਤੁਮ ਦੇਖਤੇ ਵੁਹੀ ਤੁਮਾਰੇ ਨੈਨ ॥

ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਇਕੇ ਅਬ ਲਾਗੇ ਦੁਖ ਦੈਨ ॥ ੨੯ ॥

ਬਿਰਹ ਆਗ ਜਿਸ ਤਨ ਲਗੇ ਟਰੇ ਸਕਲ ਸੁਖ ਸਜਾਨ ॥

ਚਾਉ ਹਰਖ ਮਨ ਨਾ ਹਰੈ ਦਹਿਤ ਮਨੋ ਕਿਰਸਾਨ ॥ ੩੦ ॥

ਪੀਤ ਬਦਨ ਤਨ ਦੂਬਰੀ ਬਿਰਹੋਂ ਸਤਾਵਤ ਅੰਗ ॥

ਧਰ ਲੋਚਨ ਅਬਲਾ ਮਨੋ ਡਸਗਯੋ ਸਜਾਮ ਭੁਯੰਗ ॥੩੧॥

ਜੇ ਤੂੰ ਸਰਵਰ ਅਤ ਵਡਾ ਆਦਰ ਦੇ ਅਸਾਂਹ ॥

ਦੋਗ ਚੁਗਾਂਗੇ ਆਪਣੀ ਸੋਭਾ ਹੋਗ ਤੁਸਾਂਹ ॥ ੩੨ ॥

ਜੇ ਤੂੰ ਸਰਵਰ ਅਤ ਬਡਾ ਆਦਰ ਦੇਹ ਨਾ ਪਿਆਸ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਉਡ ਜਾਨਗੇ ਪੰਖ ਸਵਾਰਨ ਆਪ ॥ ੩੩ ॥

ਸੁਨ ਸਜਨੀ ਰਜਨੀ ਚਲੀ ਤਰਫਤ ਬੀਤੇ ਜਾਮ ॥

ਜਾਇ ਕਹੋ ਉਸ ਮੀਤ ਕੋ ਕਬ ਆਵੈਂਗੇ ਸਜਾਮ ॥ ੩੪॥

ਭਵਰਾ ਰੇ ਪਰਦੇਸੀਆ ਹੋਂ ਪੂਛਤ ਹੋਂ ਤੋਇ ॥

ਸਭ ਤਨ ਤੇਰਾ ਸਾਵਰੋ ਮੁਖ ਪੀਅਰਾ ਕਿਉਂਹੋਇ ॥ ੩੫ ॥

ਦੁਖੀਯਨ ਕੇ ਮੁਖ ਪੀਅਰੇ ਮਰਮ ਨ ਜਾਨੇ ਕੋਇ ॥

ਹਮਰੀ ਵੇਦਨ ਸੋ ਲਖੈ ਜੋ ਹਮਸਾ ਦੁਖੀਆ ਹੋਇ ॥ ੩੬ ॥

ਭਵਰਾ ਹਰਿਆ ਬਨ ਹਰਾ ਹਰੇ ਫੂਲ ਪਰ ਸੋਇ ॥

ਮ ਸੇਤੀ ਸੰਗਤਾਂ ਕਾਲਾ ਕਿਤ ਗੁਨ ਹੋਇ ॥ ੩੭ ॥

ਕਾਲਾ ਹੋਇਆ ਏਤ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਬਹੁਤੇ ਮੀਤ ॥

ਮਿਲਮਿਲਸਾਜਨ ਬਿਛੜੇ ਤਿਲ ਦਿਲਦਾਏ ਨੀਤ ॥੫੮॥

ਨੈਨ ਲਾਲ ਅੰਜਨ ਬਿਸਿਓਂ ਪੀਅ ਬਿਯੋਗ ਚਿਤ ਖੀਨ ॥

ਮਾਨੋ ਕਰਵਟ ਲੈਨ ਕੋ ਬਿਰਹੋਂ ਸਤ੍ਰ ਧਰ ਦੀਨ ॥ ੫੯ ॥

ਜਬਕੇ ਸਾਜਨ ਬੀਛਰੇ ਬਡੀ ਬਿਰਹੋਂ ਕੀ ਪੀਰ ॥

ਮਨ ਲਾਗਯੋ ਦੁਖਦੈਨ ਮੋਹਿ ਨੈਨਨ ਬਰਸਤਨੀਰ ॥ ੬੦ ॥

ਜਬਕੇ ਸਾਜਨ ਬੀਛਰੇ ਤਨ ਮਨ ਭਯੋ ਅਧੀਰ ॥

ਬਿਰਹੋਂ ਬਿਹਾਗਨ ਨਾਗਨੇ ਬੇਧਿਆਸਕਲਸਰੀਰ ॥੬੧॥

ਜਬਕੇ ਸਾਜਨ ਬੀਛਰੇ ਮਦਨ ਲਗਾ ਦੁਖ ਦੈਨ ॥

ਆਠ ਪਹਿਰ ਚੌਸਠ ਘੜੀ ਹੋਤ ਨਹੀਂ ਚਿਤ ਚੈਨ ॥ ੬੨ ॥

ਜਬਕੇ ਸਾਜਨ ਬੀਛਰੇ ਤਬ ਤੇ ਪਰਤ ਨ ਦੈਨ ॥

ਚਿੰਤਾ ਨਿਸਦਿਨ ਹੈ ਬਛੀ ਪਲਕ ਨ ਲਗਤੇ ਨੈਨ ॥੬੩॥

ਜਬਕੇ ਸਾਜਨ ਬੀਛਰੇ ਧਰਤ ਨਹੀਂ ਮਨ ਧੀਰ ॥

ਪਾਨ ਖਾਨ ਭੋਜਨ ਤਜੇ ਦੁਰਬਲ ਮੋਰ ਸਰੀਰ ॥ ੬੪ ॥

ਜਾਂ ਦਿਨ ਤੇ ਕਰ ਲੈ ਗਏ ਸਾਜਨ ਚਿਤ ਚੁਰਾਇ ॥

ਫੂਲ ਸੂਲ ਸਮ ਲਾਗਹੀ ਸੁਖ ਸੇਜਾ ਨ ਸੁਹਾਇ ॥ ੬੫ ॥

ਜਾਂ ਦਿਨ ਤੇ ਸਾਜਨ ਗਏ ਸੁਪਨੇ ਭਯਾ ਨ ਮੇਲ ॥

ਇਹ ਬਿਧ ਮੋਹ ਚਿੰਤਾ ਭਈ ਤ੍ਰਿਪਤਨ ਕੀਨੇ ਕੇਲ ॥ ੬੬ ॥

ਸਾਜਨ ਤਜ ਕਰ ਦੇਸ ਕੋ ਜਬ ਸੇ ਗਏ ਬਿਦੇਸ ॥

ਮਨਮੋਰਾ ਜੋਗੀ ਭਯੋ ਧਰ ਕਰ ਭਗਵਾ ਦੇਸ ॥ ੬੭ ॥

ਹਮਕੇ ਸਾਜਨ ਤਜ ਗਏ ਕੀਨੀ ਬਡੀ ਅਨੀਤ ॥

ਜੇ ਹਮ ਕਹੀ ਸੋ ਨਾ ਕਰੀ ਭੁਲੀ ਨਿਬਾਹੀ ਪ੍ਰੀਤ ॥ ੬੮ ॥

ਹਮਕੋ ਸਾਜਨ ਤਜ ਗਏ ਕੰਨ ਜਾਨ ਤਕਸੀਰ ॥

ਮਤਲਬਕੇ ਹੋ ਆਪਨੇ ਪਰ ਤਨ ਲਖਤ ਨ ਪੀਰ ॥ ੯੯ ॥

ਸਾਜਨ ਕੋ ਪਤੀਆ ਲਿਖੀ ਨੈਨ ਨੀਰ ਭਰਪੂਰ ॥

ਹਮਕੋ ਨਿਕਟ ਪਛਾਨੀਯੋਂ ਅਪਨੇ ਸਦਾ ਹਜ਼ੂਰ ॥ ੧੦੦ ॥

ਸਾਜਨ ਕੋ ਪਤੀਆ ਲਿਖੀ ਛਾਤੀ ਭਈ ਦੁਟੂਕ ॥

ਨੈਨ ਨੀਰ ਪਿਅਰੋ ਰਹਜੋ ਸਗਲ ਗਯੋ ਤਨ ਸੂਕ ॥ ੧੦੧ ॥

ਸਾਜਨ ਕੋ ਪਾਤੀ ਲਿਖੀ ਅਤਿ ਹੀ ਹਿਤਕੇ ਬੈਨ ॥

ਮੀਤ ਬਿਛੋੜੇ ਸੋਂ ਸਾਹੀ ਮੋਕੇ ਪੜਤ ਨ ਚੈਨ ॥ ੧੦੨ ॥

ਸਾਜਨ ਕੋ ਪਾਤੀ ਲਿਖੀ ਨੈਨ ਨੀਰ ਭਰ ਡਾਰ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਕਲਮ ਕਾਗਦ ਹੀਆ ਪਾਨੀ ਭਯੋ ਪਤੀਹਾਰ ॥ ੧੦੩ ॥

ਮੁਨੋ ਬਟਾਊ ਬੇਨਤੀ ਕਹੋ ਸੰਦੇਸਾ ਜਾਇ ॥

ਜੇ ਇਸ ਮੁਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਗਯੋ ਤੁਮਹੀ ਪਹੁਚੋਧਾਇ ॥ ੧੦੪ ॥

ਸਾਜਨ ਕੋ ਪਾਤੀ ਲਿਖੀ ਲਿਖਤ ਭਯੋ ਮਨ ਰੋਸ ॥

ਮੀਤ ਨ ਪਠਜੋ ਸੰਦੇਸੜੋ ਕੰਨ ਧਰਮ ਮੋਹ ਦੋਸ ॥ ੧੦੫ ॥

ਸਾਜਨ ਕੋ ਪਾਤੀ ਲਿਖੀ ਉਪਜੜੋ ਅਧਿਕ ਸੰਦੇਹ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਨੀਰ ਨੈਨਨ ਚਲਜੋ ਜੜੋਂ ਸਾਵਨ ਕੋ ਮੋਹ ॥ ੧੦੬ ॥

ਸਾਜਨ ਕੇ ਗਲ ਸਜ ਰਹੇ ਨਵਸਤ ਬਨੇ ਸਿੰਗਾਰ ॥

ਮਾਰ ਡੋਰ ਬਿਨ ਮੀਤ ਕੋ ਅਬਹਿ ਉਤਾਰੇ ਠਾਰ ॥ ੧੦੭ ॥

ਮੁਨੋ ਬਟਾਊ ਬੇਨਤੀ ਚਲੇ ਕਵਨ ਤੁਮ ਦੇਸ ॥

ਹੀਂ ਹਮਾਰੇ ਮੀਤ ਕੋ ਤੁਮ ਬਿਨ ਮੈਲਾ ਵੇਸ ॥ ੧੦੮ ॥

ਛੀ ਚਲੇ ਦਿਸਾਵਰੀ ਬੇਗ ਮੁਸਾਫਰ ਹੋਇ ॥

ਜਹੀਓ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਕੋ ਦੀਆ ਸੰਦੇਸਾ ਜੋਇ ॥ ੧੦੯ ॥

ਬੀਰ ਬਟਾਉ ਮੈਂ ਕਹੋਂ ਸੁਨੀ ਹਮਾਰੀ ਬਾਤ ॥
 ਕਹੀਂ ਹਮਾਰੇ ਮੀਤਕੇ ਤੁਮ ਬਿਨ ਕਛੁ ਨ ਸੁਹਾਤ ॥੧੧੦॥
 ਸਜਨ ਸੰਦੇਸਾ ਵੇਤਹੀ ਗਿਰੀ ਮੂਰਛਾ ਖਾਇ ॥
 ਤਨਮਨਕੀ ਸੁਧ ਨਾ ਰਹੀ ਬਚਨ ਨ ਭਾਖਜੇਜਾਇ ॥੧੧੧॥
 ਕਹੀਂ ਹਮਾਰੇ ਮੀਤ ਕੋ ਬਾਟ ਬਾਟ ਕੇ ਲੋਗ ॥
 ਤੁਮ ਬਿਨ ਚੈਨ ਨ ਹੋਤਮੋਹ ਬਿਹੋਂ ਲਗਜੋਬਡਰੋਗ ॥੧੧੨॥
 ਸੁਪਨੇ ਮੇਂ ਸਾਜਨ ਮਿਲੇ ਰਹੈ ਰੈਨ ਰਿਦ ਸੋਇ ॥
 ਜਾਗੀ ਤਬ ਸੁਪਨਾ ਭਯਾ ਹਸ ਕਰ ਦੀਨਾਰੋਇ ॥੧੧੩॥
 ਸੁਪਨੇ ਮੇਂ ਸਾਜਨ ਮਿਲੋ ਕੀਨੋ ਅਧਿਕ ਸਨੇਹ ॥
 ਜਬ ਉਠਤੀ ਤਬ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਪੜੀਇਕੇਲੀਦੇਹ ॥੧੧੪॥
 ਜਹਿ ਜਹਿ ਦੇਖਯੋ ਨੈਨ ਤਵ ਰੰਗ ਰਾਗ ਸੁਖਦੈਨ ॥
 ਬਿਰਹੋਂ ਬਿਛੋੜੇ ਮੀਤਕੇ ਪੜਤ ਨਹੀਂ ਚਿਤ ਚੈਨ ॥੧੧੫॥
 ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਮਰੇ ਦੰਦਸਮ ਹਮਰੇ ਨੈਨ ਚਕੋਰ ॥
 ਦੂਰ ਬਸਤ ਚਿਤਵੋਂ ਨਿਕਟ ਲਗੀ ਪ੍ਰੇਮਕੀਡੋਰ ॥੧੧੬॥
 ਸਾਜਨ ਤੁਮ ਹੋ ਦੀਵਰਾ ਹਮ ਤਵ ਭਏ ਪਤੰਗ ॥
 ਤਨ ਮਨ ਅਪਨਾ ਜਾਰਹੋਂ ਤਨਕ ਨ ਮੋੜੋਂ ਅੰਗ ॥੧੧੭॥
 ਸਾਜਨ ਹਮਰੇ ਸੂਰ ਸਮ ਹਮਕੋ ਚਕਵੇ ਜਾਨ ॥
 ਪ੍ਰੇਮ ਡੋਰ ਤੁਮ ਸੋਂ ਲਗੀ ਜਾਨਤ ਸਕਲ ਜਹਾਨ ॥੧੧੮॥
 ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਮੁਖ ਕਵਲ ਹੈ ਹਮਰੇ ਮਨ ਤਿਹ ਮੋਰ ॥
 ਕਿਤਕ ਬੰਦ ਛਾਡਤ ਨਹੀਂ ਤਜੋਂ ਨ ਤੁਮਰਾਠੋਰ ॥੧੧੯॥
 ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਾਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਲਿਖੀ ਸੁਧਾਰ ਬਿਚਾਰ ॥
 ਰਾਤਦਿਨੇ ਚਿਤਵਤ ਰਹੋਂ ਮੂਰਤ ਮਦਨ ਮੁਰਾਰ ॥੧੨੦॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਮਰੈ ਸਘਨ ਘਨ ਹਿਤਕਰ ਬਰਸੈ ਮੇਹ ॥

ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਜਜੋਂ ਬਿਲਪਤਰਹੋਂ ਸ੍ਰਾਂਤਬੁੰਦਮੁਹਿਦੇਹ ॥ ੧੨੧ ॥

ਮੂਰਤ ਅਪਨੇ ਮੀਤਕੀ ਮਨਮੇਂ ਧਰੀ ਦੁਰਾਇ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਡਰਪਤ ਰਹੋਂ ਮਤਕੋਊਲਏਚੁਰਾਇ ॥ ੧੨੨ ॥

ਮੂਰਤ ਅਪਨੇ ਮੀਤ ਕੀ ਚਿਤਵੋਂ ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤ ॥

ਮਾਲਾ ਫੇਰੋਂ ਯਾਦ ਕਰ ਸਾਜਨ ਸੰਦੀ ਬਾਤ ॥ ੧੨੩ ॥

ਆਵਨ ਕਹਿ ਗਏ ਮਾਸ ਲਗ ਆਏ ਮੂਲ ਨ ਮੀਤ ॥

ਗ੍ਰੀਖਮ ਤਜ ਪਾਵਸਗਯੋ ਗੁਜਰਗਈਰੁਤ ਸੀਤ ॥ ੧੨੪ ॥

ਆਵਨ ਕਹਿ ਗਏ ਮੀਤ ਜੀ ਬੀਤ ਗਈ ਬਰਸਾਤ ॥

ਅਜਹੂੰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨਾ ਮਿਲੈ ਤੁਰਤ ਕਹੋਂ ਤਨਘਾਤ ॥ ੧੨੫ ॥

ਆਵਨ ਕਹਿ ਗਏ ਆਏ ਨਹੀਂ ਕੀਨੀ ਬਡੀ ਅਨੀਤ ॥

ਸਾਜਨ ਮਿਲਜੋ ਨ ਆਨਕ ਸਾਵਣ ਭਯੋ ਬਿਤੀਤ ॥ ੧੨੬ ॥

ਮੋਹਲਤ ਪੁੰਨ ਦਿਨ ਗਏ ਸੀਨੇ ਸੇਲ ਅਪਾਰ ॥

ਪਰ ਨਾਰੀ ਸੰਗ ਰਚ ਰਹੇ ਹਮਕੋ ਦੀਯੋ ਬਿਸਾਰ ॥ ੧੨੭ ॥

ਪਰਤ ਨ ਮੀਤ ਸੰਦੇਸਰੋ ਪਾਤੀ ਲਿਖੀ ਨ ਮੂਲ ॥

ਬਿਰਹੋਂ ਬਾਨ ਨੇ ਬੇਧਿਆ ਉਠਤ ਕਰੇਜੇ ਸੂਲ ॥ ੧੨੮ ॥

ਪਾਤੀ ਲਿਖੋ ਨ ਪੜ੍ਹੁ ਸਕੋ ਕਜਾ ਤੁਮਰੇ ਮਨ ਮਾਂਹਿ ॥

ਪ੍ਰੀਤ ਰੀਤ ਕੈਸੇ ਤਜੀ ਸਕਹੁ ਨਾ ਨੇਹੁ ਨਿਬਾਹਿ ॥ ੧੨੯ ॥

ਕਾਗਜ਼ ਨਾਹਿ ਕਿ ਕਲਮ ਨਹਿ ਨਹਿ ਮਸਵਾਣੀ ਪਾਸ

ਕਜਾਕਠਿਨਤੁਮਕੋਭਯਾ ਜੋ ਨਾਹਿ ਲਿਖੀਅਰਦਾਸ ॥ ੧੩੦ ॥

ਕਾਗਜ਼ ਜਰੇ ਕਿ ਬਨ ਜਰੇ ਮਸ ਭੀ ਜਰੀ ਸਬਾਹੁ ॥

ਪ੍ਰੀਤਚੀਤ ਅਉਰੇ ਹਰਜੋ ਹਮਕੋ ਕਛੁ ਨਾ ਬਿਸਾਹੁ ॥ ੧੩੧ ॥

ਜਬੈ ਮੀਤ ਪਾਤੀ ਪਠੀ ਤਬੈ ਭਯੋ ਚਿਤ ਚੈਨ ॥

ਲੈ ਪਾਤੀ ਬਾਚੀ ਸਭੈ ਹਰਖ ਭਰੇ ਜੁਗ ਨੈਨ ॥ ੧੩੨ ॥

ਕੋਠੇ ਉਪਰ ਮੈਂ ਚੜੀ ਖੜੀ ਉਡਾਵਾਂ ਕਾਗ ॥

ਜਬ ਘਰ ਆਵੇ ਮੀਤ ਮੋਹਿ ਧੋਨ ਹਮਾਰੇ ਭਾਗ ॥ ੧੩੩ ॥

ਕੋਠੇ ਉਪਰ ਮੈਂ ਚੜੀ ਖੜੀ ਉਡੀਕਾਂ ਨਿੱਤ ॥

ਉਡੌ ਕਾਗਾ ਜਾਇ ਤੁਮ ਕਬ ਘਰ ਆਵੈਂ ਮਿੱਤ ॥ ੧੩੪ ॥

ਕੋਠੇ ਉਪਰ ਮੈਂ ਚੜੀ ਖੜੀ ਸੁਕਾਵਾਂ ਕੋਸ ॥

ਚਾਹੋਂ ਤਰਫ ਮੈਂ ਦੇਖਦੀ ਗਿਆ ਸਜਨ ਕਿਤ ਦੇਸ ॥ ੧੩੫ ॥

ਕੋਠੇ ਉਪਰ ਮੈਂ ਚੜੀ ਖੜੀ ਉਡੀਕਾਂ ਨਿੱਤ ॥

ਸੋਈ ਸਾਜਨ ਮੁਹਿ ਮਿਲੇ ਜਾਸੋਂ ਲਾਯਾ ਚਿੱਤ ॥ ੧੩੬ ॥

ਸਵੈਯਾ

ਜਾਂ ਦਿਨ ਤੇ ਤੁਮ ਤਜਾਗ ਗਏ ਮਿਤ, ਤਾਂ ਦਿਨ ਤੇ ਨੀ

ਪਾਤੀ ਪਠਾਈ ॥ ਕਾਗਤਕੀ ਕਹਾਂ ਟੋਟ ਪਰੀ, ਤੁਝੇ ਹਾਥ

ਲਾਗਤ ਹੈ ਰੁਖਨਾਈ ॥ ਕੈ ਬਨ ਜੁਲਾਲਗੀ ਜਲਗੀ ਕਿ

ਕੈ ਸਗਰੀ ਨ ਕਹੂੰ ਕਰਪਾਈ ॥ ਕੈ ਤੁਮ ਪ੍ਰੀਤਤਜੀ ਹਮਸੋ

ਕਿਤੋ ਔਰ ਹੀ ਔਰ ਰਹੇ ਉਰਝਾਈ ॥ ੧ ॥

ਕ: ॥ ਦੂਰਹੁੰਤੇ ਦੇਖਤ ਦਸਾ ਮੈਂ ਵਾ ਵਿਯੋਗਨਿ ਕੀ ਆ

ਭਲੇ ਭਾਗ ਹਜਾਂ ਲਾਜ ਮਢ ਆਵੈਗੀ ॥ ਕਹੈ ਪਦਮਾਬ

ਸੁਨੋ ਹੋ ਘਨ ਸਜਾਮ ਪਜ ਰੇ ਚੇਤਤਕਹੂ ਜੋ ਏਕਆਹਿ ਕ

ਆਵੈਗੀ ॥ ਸਰ ਸਰਤਾਨ ਕੋ ਨ ਸੂਕਤ ਲਗੇਗੀ ਬੇਰ ਏ

ਕਛੂਜੁਲਮ ਜੁਲਾਬਢ ਆਵੈਗੀ ॥ ਤਾਂਕੇ ਬਨ ਤਾਪਕੀ ਕ

ਮੈਂ ਕਹੂੰ ਬਾਤਅਲੀ ਮੇਰੇਗਾਤਛਵੇ ਤੁਮੈ ਤਾਪਚਢ ਆਵੈ

(੧੬)

ਕਬਿੱਤ ॥ ਪੀਪੀ ਪਪੀਹਾ ਪੁਕਾਰਤ ਫਿਰਤ ਕਹੂੰ
ਪੀਆ ਕੇ ਸੰਦੇਸੋ ਮੋਹਿ ਆਇਕੇ ਸੁਣਾਇਦੈ । ਹਾਹਾ ਬਰ
ਪਵਨ ਗਵਨ ਤੇਰੇ ਦਸ ਦਿਸਾ, ਐਸੇ ਮੋਹਿ ਰਵਨ ਕੇ
ਭਵਨ ਮੇਂ ਬੁਲਾਇਦੈ । ਦੂਤਕਾ ਹੈ ਦਾਮਨੀ ਤੂੰ ਦੌਰ ਵਰਿ
ਦੇਸ ਜਾਇ, ਨੰਦ ਜੁਕੇ ਨੰਦਨਕੋ ਲਿਆਇਕੇ ਮਿਲਾਇਦੈ
ਘੋਰ ਘੋਰ ਭੂਲ ਨਾ ਬਰਸ ਯਿਹ ਸਾਵਣ ਮੇ, ਏਰੇ ਘਨ
ਸਜਾਮ ਘਨ ਸਜਾਮ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੈ ॥ ੨ ॥ ਸੋਃ ॥
ਆਗਨ ਬਰਸੇ ਮੇਹ, ਆਸੂ ਬਰਸੈ ਸੇਜ ਪੈ । ਇਤ ਸਾਵਣ
ਉਤ ਨੇਹ, ਹੋਡਾ ਹੋਡੀ ਪਰ ਰਹੀ ॥ ੩ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਆਹਿਕੈ ਕਦਾਹਿ ਕਾਮ ਕ੍ਰਿਸਤਨ ਬੈਠੀ ਆਇ
ਚਾਹਤ ਸੰਦੇਸੋ ਕਹਿਬੇ ਕੋ ਪੈ ਨ ਕਹਿ ਜਾਤ ॥ ਫੇਰ ਮਿਸ
ਮਾਂਜਨ ਮੰਗਾਯੋ ਪੱਤ੍ਰ ਲਿਖਬੇ ਕੋ ਚਾਹਿਤ ਕਲਮ ਗਹਿਬੇ
ਕੋ ਪੈ ਨ ਗਹਿ ਜਾਤ । ਏਤੇ ਮੈਂ ਉਮਡ ਅਸੂਆਨ ਕੋ
ਪ੍ਰਵਾਹਿ ਆਯੋ ਚਾਹਿ ਥਾਹਿ ਸਿੰਧ ਲਹਿਬੇਕੋ ਪੈ ਨ ਲਹਿ
ਜਾਤ । ਦਹਿ ਜਾਤ ਗਾਤ ਬਾਤ ਬੂਝੇ ਹੂੰ ਨ ਕਹਿ ਜਾਤ
ਬਹਿ ਜਾਤ ਕਾਗਜ ਕਲਮ ਹਾਥ ਰਹਿ ਜਾਤ ॥ ੪ ॥

ਭੂਲਨਾ ਛੰਦ ॥ ਜਿਸ ਤੰਨ ਮੈਂ ਆਨ ਇਸ਼ੱਕ ਬੈਠੇ
ਦਨ ਰੈਨ ਨਹੀਂ ਤਿੱਸ ਨੀਂਦ ਆਵੈ । ਸਬ ਤੰਨਕੇ ਸੁਖ
ਸੱਕ ਜਾਵੈ ਜਬ ਆਨ ਇਸ਼ੱਕ ਕੀ ਚੋਟ ਖਾਵੈ । ਵਹ
ਵੇਤਾ ਮ੍ਰਿਤੁ ਸਮਾਨ ਜਾਨੈ ਤਨ ਆਪਨੇ ਕੀ ਨਹੀਂ
ਧ ਪਾਵੈ । ਬੁਧ ਸਿੰਘ ਸੋ ਜਾਨ ਅਜਾਨ ਹੋਵੇ ਜਬ
ਨ ਕੇ ਬਾਨ ਸੋ ਬਿੱਧ ਜਾਵੈ ॥ ੫ ॥ ਇਤਿ ॥